

Doniyor kitobi — Bir yuz yetmish birinchi

Geosiyosiy shaxmat: Vatikan, kommunizm va jahon hukmronligi uchun intilish

Jeff Pippenger

2024-04-01

“Bu Qonning Kalitlari: Papa Ioann Pavel II, Mixail Gorbachev va Kapitalistik G‘arb o‘rtasidagi Jahon Hukmronligi uchun Kurash” kitobi Malaxi Martin tomonidan yozilgan bo‘lib, u ilk bor 1990-yilda nashr etilgan. Martin Papa Ioann Pavel II ning 20-asrning ikkinchi yarmidagi global siyosat va diplomatiyadagi o‘zgartiruvchi arbob sifatidagi rolini tahlil qiladi. U Papaning Sharqiy Yevropada Kommunizmning qulashi jarayonidagi rolini muhokama qiladi. Kitob 1989-yilda, oxirzamon paytida, Doniyor 11-bobning qirqinchi oyatining bajo bo‘lishiga olib kelgan dinamikalarining katolik nuqtayi nazaridan bayonini taqdim etadi.

Martin Mixail Gorbachyov rahbarligi ostidagi Sovet Ittifoqining ichki dinamikasini tahlil qiladi, ayniqsa Gorbachyovning “glasnost” (oshkoralik) va “perestroika” (qayta qurish) siyosatlariga alohida e‘tibor qaratadi. U Sovet Ittifoqi oldida turgan qiyinchiliklar hamda Gorbachyovning kommunistik tizimni isloh qilishga bo‘lgan urinishlarini muhokama qiladi. U Sovet Ittifoqi (janub podshohi — ajdarho), Katolik cherkovi (shimol podshohi — maxluq) va u kapitalistik G‘arb deb ataydigan kuchlar (shimol podshohining vakil lashkari — soxta payg‘ambar) o‘rtasidagi geosiyosiy tarangliklar va hokimiyat uchun kurashlarni ko‘rib chiqadi. U Sovuq urush davriga xos bo‘lgan mafkuraviy to‘qnashuvlar, josuslik va maxfiy operatsiyalarni muhokama qiladi hamda dunyoning kelajagini shakllantirishga qaratilgan turli taraflarning sa’y-harakatlarini tahlil etadi.

Martin katolitsizmning jahon siyosati va diplomatiyasidagi kuch sifatidagi ahamiyatini ta’kidlaydi. Uning ta’kidlashicha, Rim-katolik cherkovi Papa Ioann Pavel II rahbarligi ostida bu davrda tarix yo‘nalishini belgilashda va Sovuq urush natijasiga ta’sir ko‘rsatishda hal qiluvchi rol o‘ynagan. U Ioann Pavelning ta’sirini Portugaliyaning Fotima shahridagi Maryam zohir bo‘lishlari kontekstiga joylashtiradi hamda Fotimaning global voqealarga ta’sirini va tarix yo‘nalishini belgilashda Rim-katolik cherkovining rolini ko‘rsatadi. Martin Fotimadagi voqealar, ayniqsa Sovuq urush davri kontekstida, muhim bashoratli va geosiyosiy oqibatlarga ega ekanini ilgari suradi.

Martin 1917-yilda Fotimada uch nafar yosh cho‘pon bolaga Bokira Maryam tomonidan go‘yoki nozil qilingan Fotimaning uch sirini o‘rganadi. U dastlab Vatikan tomonidan sir saqlangan va faqat 2000-yilda oshkor qilingan uchinchi sir Katolik cherkovi va dunyoning kelajagi haqida qiyomatga oid ogohlantirishlarni o‘z ichiga olganini ta’kidlaydi. Martinning fikricha, Fotimada yuz bergan voqealar, jumladan zohir bo‘lishlar va Bokira Maryam yetkazgan xabarlar, Sovuq urush davrida global siyosat hamda kommunizm va kapitalizm o‘rtasidagi kurash uchun muhim oqibatlarga ega bo‘lgan.

Martin Papa Ioann Pavel II ning Fotima bashoratlarning amalga oshishidagi asosiy shaxslardan biri sifatidagi rolini ta’kidlaydi. Unga ko‘ra, Ioann Pavel II o‘zini Fotimaning uchinchi siri da tilga

olingan “oq kiyimdagi episkop” deb bilgan va o‘z papaligini yovuzlik kuchlariga qarshi turish hamda Katolik cherkovi ichida va umuman jamiyatda ma’naviy yangilanishni ilgari surish vazifasi deb ko‘rgan.

Martinning ta’kidlashicha, Fotima xabarlarini ruhiy jangning muhimligini hamda Katolik cherkovining cherkov ichkarisida ham, undan tashqarida ham mavjud bo‘lgan yovuzlik kuchlariga qarshi turishi zarurligini urg‘ulagan. U Fotimada yuz bergan voqealar zamonaviy dunyoda insoniyat oldida turgan sinovlarni anglash va ularga javob berish uchun ruhiy hamda axloqiy bir mezon taqdim etganini ilgari suradi. Fotima xabarlarini shaytoniy xabarni ifodalaydi; bu xabar katolitsizmni, yaqinda joriy etiladigan yakshanba qonuni paytida, u Masihga “taqlid qilib namoyon bo‘lganda”, Shaytonni Masih sifatida qabul qilishga shartlaydi.

“Shayton yer yuzida yashovchilarni aldash uchun mo‘jizalar ko‘rsatadi. Spiritizm o‘z ishini marhumlar qiyofasiga kirish orqali amalga oshiradi. Xudoning ogohlantiruvchi xabarlarini tinglashdan bosh tortadigan diniy tashkilotlar kuchli aldanish ostida bo‘ladilar va azizlarni quvg‘in qilish uchun fuqaroviy hokimiyat bilan birlashadilar. Protestant cherkovlari amrlarni saqlovchi Xudoning xalqini quvg‘in qilishda papalik hokimiyati bilan birlashadilar. Ana shu, insonlarning vijdonlari ustidan ruhiy zulm o‘tkazadigan buyuk quvg‘in tizimini tashkil etuvchi hokimiyatdir.

“‘Uning qo‘zichoqnika o‘xshash ikkita shoxi bor edi, va u ajdaho kabi so‘zlar edi.’ Xudoning Qo‘zisining izdoshlari ekanliklarini e’tirof etgan bo‘lsalar-da, odamlar ajdahoning ruhi bilan sug‘oriladi. Ular o‘zlarini muloyim va kamtar deb da’vo qiladilar, biroq Shaytonning ruhi bilan so‘zlaydilar va qonun chiqaradilar; o‘z amallari bilan esa e’tirof etayotganlariga mutlaqo teskari ekanliklarini namoyon qiladilar. Qo‘zichoqsimon bu hokimiyat Xudoning amrlarini bajo keltiradigan va Iso Masihning shahodatiga ega bo‘lganlarga qarshi urush ochishda ajdaho bilan birlashadi. Va Shayton protestantlar hamda papachilar bilan birlashib, ular bilan hamjihatlikda bu dunyoning xudosi sifatida ish yuritadi, odamlarni o‘z saltanatining fuqarolari bo‘lgandek boshqaradi, ularni o‘zi xohlaganicha muomala qilinadigan, idora etiladigan va nazorat ostida tutiladigan kishilar deb biladi.”

“Agar odamlar Xudoning amrlarini oyoq osti qilishga rozi bo‘lmasalar, ajdahoning ruhi namoyon bo‘ladi. Ular qamoqqa tashlanadi, kengashlar oldiga olib boriladi va jarimaga tortiladi. ‘U kichik-u katta, boy-u kambag‘al, ozod-u qul — hammalariga o‘ng qo‘llariga yoki peshonalariga bir tamg‘a oldirishga majbur qiladi’ [Vahiy 13:16]. ‘Unga mahluqning suratiga jon ato etish qudrati berildi, toki mahluqning surati ham gapirsin va mahluqning suratiga sajda qilmaydiganlarning hammasi o‘ldirilsin’ [15-oyat]. Shunday qilib, shayton Yahovaning huquqlarini o‘zlashtirib oladi. Gunoh odami o‘zini Xudo deb e’lon qilib, Xudoning o‘rnida o‘tiradi va Xudodan yuqorida ish tutadi.” Manuscript Releases, 14-jild, 162.

Masihga qarshi kuch ham Rim papasining, ham Shaytonning ramzidir, chunki Rim papasi Shaytonning yerdagi vakilidir. “Shu tariqa Shayton Yahovaning huquq va imtiyozlarini zo‘rluk bilan egallab oladi. Gunoh odami Xudoning o‘rniga o‘tirib, o‘zini Xudo deb e’lon qiladi va Xudodan yuqori turib ish yuritadi.” Shayton hokimiyatni qo‘lga olganida dunyoni shu darajada boshqarishni ko‘zlaydiki, u “odamlarga xuddi o‘z saltanatining fuqarolaridek buyuradi; ular bilan

o‘zi istaganicha muomala qilinishi, boshqarilishi va nazorat qilinishi kerak” bo‘ladi. Diniy hukmronlik taxtiga ega bo‘lish uchun u Katolik cherkovini yaratdi, siyosiy hukmronlik taxtiga ega bo‘lish uchun esa Birlashgan Millatlar Tashkilotini yaratdi.

“Butparastlik bilan masihiylik o‘rtasidagi bu murosa, bashoratda Xudoga qarshi turuvchi va o‘zini Xudodan yuqori ko‘taruvchi deb oldindan aytilgan ‘gunoh odami’ning rivojlanishiga olib keldi. Soxta dinning o‘sha ulkan tizimi — Shayton qudratining durdona asari, uning o‘z irodasiga ko‘ra yer yuzini boshqarish uchun taxtga o‘tirishga bo‘lgan urinishlarining yodgorligidir.” The Great Controversy, 50.

Fotima mo‘jizasi va uning shaytoniy bashorati — bu Shayton Katoliklikka u paydo bo‘lib, Masih qiyofasiga kirganida, ularning jamoatini tezda uning nazoratiga topshirishga imkon beradigan bashoriy manzarani tayyorlash uchun qo‘llagan narsadir. Uning Masih qiyofasiga kirishi yaqinda keladigan yakshanba qonuni bilan boshlanadi; bu Doniyor kitobining o‘n birinchi bobi o‘n oltinchi, yigirma ikkinchi, o‘ttiz birinchi va qirq birinchi oyatlarida ifodalangan.

“Papalik institutini Xudoning qonunini buzgan holda majburan joriy etuvchi farmon orqali xalqimiz o‘zini solihlikdan butunlay uzib qo‘yadi. Protestantizm jarlik uzra qo‘lini cho‘zib, Rim hokimiyatining qo‘lini ushlaganida, tubsizlik uzra uzanib, Spiritizm bilan qo‘l siqishganida, ushbu uch tomonlama ittifoq ta’siri ostida mamlakatimiz o‘z Konstitutsiyasining protestant va respublika boshqaruvi sifatidagi har bir tamoyilini rad etib, papalikning yolg‘onlari va aldovlarini yoyish uchun sharoit yaratganida, ana shunda biz Shaytonning ajoyib faoliyati va oxirat yaqinlashganini bilishimiz mumkin.” Testimonies, 5-jild, 451.

Amerika Qo‘shma Shtatlarida yakshanba qonuni joriy etilganda, “shaytonning hayratomuz faoliyati uchun vaqt yetib kelgan” bo‘ladi. Vahiy kitobining o‘n uchinchi bobi, o‘n birinchi oyatida Amerika Qo‘shma Shtatlari ajdaho kabi “gapiradi”, so‘ngra o‘n uchinchi oyatda — bu esa Amerika Qo‘shma Shtatlari yakshanba qonunini qabul qilish orqali “gapirganda” nima sodir bo‘lishini shunchaki ko‘rsatadi — shayton osmondan olovni tushirganday namoyon bo‘ladi.

“Xudoning xizmatkorlari, yuzlari muqaddas bag‘ishlanish nuri bilan yorishib va porlab, osmondan kelgan xabarni e‘lon qilish uchun joydan joyga shoshiladilar. Yer yuzining hamma tomonida minglab ovozlari orqali ogohlantirish beriladi. Mo‘jizalar sodir etiladi, kasallar shifo topadi, va alomatlar hamda mo‘jizakor hodisalar imonlilarga ergashadi. Shayton ham yolg‘on mo‘jizalar bilan ish ko‘radi, hatto odamlar ko‘z o‘ngida osmondan olov tushiradi. Vahiy 13:13. Shu tariqa yer aholisi o‘z pozitsiyasini egallashga olib kelinadi.” Buyuk Kurash, 611, 612.

Fotima xabarlari mo‘jiza bilan tasdiqlandi; bu mo‘jizaga, 1917-yil 13-oktabrdagi mo‘jizagacha may oyidan boshlab har oyning o‘n uchinchi kuni go‘yoki Bokira Maryamning uch bolaga zohir bo‘lgani haqidagi da’volarni rad etish maqsadida voqea joyiga kelgan ateistik hukumat gazetalarining o‘zi guvohlik berdi. Mo‘jiza sodir bo‘lgan paytda Fotimada bo‘lgan har bir ateistik axborot tashkiloti bu hodisani tasdiqladi. Bu haqiqiy mo‘jiza edi (shaytonning mo‘jizasi).

Malachi Martin o‘z kitobida ta’kidlaganidek, Papa Ioann Pavel Fatima Maryamiga bo‘lgan sadoqati bilan yo‘naltirilgan edi. Fatimaning maxfiy bashorati, ya’ni 2000-yilgacha oshkor qilinmagan bashorat, albatta, shaytoniy bashorat edi, biroq oxirgi kunlarda Iso birinchi kunlarni

takrorlaydi. Muqaddas Kitobdagi eng qadimgi kitob, Muso yozgan birinchi kitob — Ayub kitobidir, va u Ayubning bir yuz qirq to‘rt mingni ifodalashini ko‘rsatadi, chunki barcha bashoratlar eng mukammal tarzda oxirgi kunlarda bajo bo‘ladi. Ayub haqidagi qissada shaytonga Ayub ustiga o‘lim va vayronagarchilik keltirishga, Ayubni sinash maqsadida, yo‘l qo‘yiladi. Oxirgi kunlarda shaytonga amalga oshirishga ruxsat etilgan mo‘jizalar haqiqiy mo‘jizalardir. Ular shaytoniy mo‘jizalardir, biroq Xudo Ayubni sinash uchun shaytonga yo‘l qo‘yganining ayni o‘sha maqsadi bilan, shaytonga uning toj kiygan amalini bajarishga ruxsat bergan.

“Ko‘plar spiritik namoyonlarni butunlay medium tomonidan sodir etilgan firibgarlik va qo‘l chaqqonligiga yo‘yib izohlashga urinadilar. Ammo hiyla-nayrang natijalari ko‘p hollarda haqiqiy namoyonlar sifatida ko‘rsatilgani rost bo‘lsa-da, g‘ayritabiiy qudratning yaqqol namoyishlari ham bo‘lgan. Zamonaviy spiritizm boshlangan o‘sha sirli taqillatishlar insoniy hiyla yoki makrning natijasi emas edi, balki yovuz farishtalarning bevosita ishi edi; ular shu tariqa jonlarni halokatga olib boruvchi eng muvaffaqiyatli aldanishlardan birini joriy etdilar. Ko‘plar spiritizmni shunchaki insoniy soxtakorlik, deb ishonganlari sababli tuzoqqa ilinadilar; ular o‘zlari g‘ayritabiiy deb hisoblamaslikning iloji bo‘lmagan namoyonlarga yuzma-yuz kelganlarida, aldanadilar va ularni Xudoning buyuk qudrati sifatida qabul qilishga boshlanadilar.”

“Bu shaxslar Muqaddas Yozuvlarning Shayton va uning vakillari sodir etgan mo‘jizalar haqidagi guvohligiga e‘tibor bermaydilar. Fir‘avnning sehrgarlari Xudoning ishini qalbakilashtirishga shaytoniy yordam bilan qodir qilingan edilar. Pavlus guvohlik beradiki, Masihning ikkinchi kelishidan oldin shunga o‘xshash shaytoniy qudrat namoyonlari bo‘ladi. Rabbiyning kelishidan avval ‘Shaytonning har xil qudrati, alomatlari va yolg‘on mo‘jizalari bilan, hamda nohaqlikning har xil aldovlari bilan’ bo‘ladigan hodisalar yuz beradi. 2 Salonikaliklarga 2:9, 10. Havoriy Yuhanno esa, oxirgi kunlarda namoyon bo‘ladigan mo‘jiza ko‘rsatuvchi qudratni tasvirlar ekan, shunday deydi: ‘U buyuk mo‘jizalar qiladi, hatto odamlar ko‘zi oldida osmondan yerga olov tushiradi va o‘ziga berilgan mo‘jizalarni qilish qudrati orqali yer yuzida yashovchilarni aldab yuboradi’. Vahiy 13:13, 14. Bu yerda shunchaki soxta nayranglar emas, balki oldindan aytilgan voqealar nazarda tutilgan. Odamlar Shayton vakillari qilishga da‘vo etadigan mo‘jizalar bilan emas, balki ular qilishga haqiqatan qudratli bo‘lgan mo‘jizalar bilan aldanadilar.” Buyuk kurash, 553.

Malachi Martinning kitobidagi Fotima xabarlari katolitsizmning oxirgi kunlardagi bashoratli tuzilmasi sifatida, cherkov ichidagi ichki kurash bilan bog‘liq holda tasvirlanadi; bu kurashni yo yaxshi papa bilan yomon papa o‘rtasidagi qarama-qarshilik, yo konservativ papa bilan liberal papa o‘rtasidagi qarama-qarshilik sifatida ifodalash mumkin. Konservativ papa va, Martinning mo‘jiza haqidagi talqiniga ko‘ra, yaxshi papa o‘z tushunchasini 1869-yil 8-dekabrdan 1870-yil 20-iyulgacha bo‘lib o‘tgan, Papa Piy IX tomonidan chaqirilgan hamda asosan papaning xatosizlik dogmasini ta‘riflash va o‘sha davrda Katolik cherkovi oldida turgan turli teologik hamda aqidaviy masalalarni ko‘rib chiqishga qaratilgan Birinchi Vatikan Kengashiga, ya‘ni Vatikan I ga asoslaydi. Odatda Vatikan II nomi bilan tanilgan Ikkinchi Vatikan Kengashi esa ancha keyin, 1962-yil 11-oktabrdan 1965-yil 8-dekabrgacha bo‘lib o‘tdi. U Papa Ioann XXIII tomonidan chaqirildi va Ioann XXIII vafotidan keyin Papa Pavel VI tomonidan davom ettirildi.

Martin ifoda etganidek, katoliklikning oxirgi kunlari Vatikan I'da bayon etilgan Rim cherkovining xatosizlik va birlamchilik ta'limoti bilan, Frensis — "uyg'oq papa" tomonidan hozir namoyon etilayotgan va Vatikan II hujjatlarida ifodalangan liberalizm o'rtasidagi kurashni anglatadi. Martinning ta'kidlashicha, cherkovni boshqarishga doir bu ikki yondashuv uchun kechayotgan kurash ichida uchinchi jahon urushi boshlanadi, Iso qaytib keladi, yerga tushadi, yaxshi papaga O'z barakasini qo'yadi va Katolik cherkovining taxtini egallaydi.

Doniyor 11-bobning o'n uchinchi va o'n beshinchi oyatlarida, o'n oltinchi oyatdagi Yakshanba qonunidan darhol oldin keladigan tarix proksi urushlarning uchinchi va yakuniy jangini tasvirlaydi. Bu Putinning o'n birinchi va o'n ikkinchi oyatlardagi g'alabasidan keyin keladigan jangdir, biroq shu uch oyatning o'rtasida joylashgan o'n to'rtinchi oyat katolitsizm oxirgi kunlar tarixiga qachon kirib kelishini ko'rsatadi.

Ishayoga ko'ra, Rim fohishasi Muqaddas Kitob bashoratidagi oltinchi shohlikning ramziy yetmish yillik hukmronligi davrida unutiladi. Papalik yer yuzida ilk bor 538-yilda taxtga o'tirganida, uning taxtga o'tirishidan oldin kelgan belgi 533-yildagi Yustinian farmoni edi.

Yustinianning farmoni bilan bog'liq tarix shuni ko'rsatadiki, Yustinian o'z saltanati ustidan nazoratini mustahkamlash uchun saltanatda notinchlik keltirib chiqargan diniy bahsga barham berishga intilgan. Bu bahs sharqdagi Konstantinopol jamoati yoki g'arbdagi Rim jamoati nasroniy deb ataluvchi jamoatning boshlig'i ekanligi haqida edi. O'n uchinchi oyatda Qo'shma Shtatlarning so'nggi prezidenti Yustinian tarixiga monand harakat qilishga majbur etadigan bir tortishuvga duch keladi va o'z hokimiyatini mustahkamlash uchun zarur bo'lgan siyosiy tayanchni vujudga keltirish maqsadida Katolik jamoati jamoatlarning boshlig'i va bid'atchilarni tuzatuvchi ekanini e'lon qiladi.

Biz Fatimaning shaytoniy bashoratlariga hech qanday ishonch bog'lamasligimiz kerak, biroq Xudoning Kalomida nima vahiy qilinganini ko'rishimiz shart. Yigirmanchi asrning boshida yer hayvonining har ikkala shoxi ham o'zining uchinchi avlodiga kirdi; bu esa murosa avlodidir. Respublikachi shox o'zining moliyaviy tizimini dunyo bankirlariga topshirdi; ular o'z kelib chiqishini Qizil Qalqon xonadoniga — Rotshildlarga — va uning Illuminati, Masonlik, maxfiy jamiyatlar hamda Iyezuitlar ordeni bilan sirli aloqasiga bog'laydilar. Opa White bu tuzilmalar haqida bevosita ogohlantiradi. Xuddi shu davrda Protestant shox sifatidagi Laodikeya Adventizmi o'zining ta'limiy va diniy muassasalarini dunyoning boshqaruviga topshirdi.

Aynan o'sha davr oralig'ida zamonaviy janub shohi o'z tarixini Rossiya inqilobi bilan boshlaydi, va zamonaviy shimol shohi esa o'z tarixini Fotima mo'jizasi bilan boshlaydi. Malachi Martin o'z kitobida ta'kidlaganidek, yaxshi va yomon papa o'rtasidagi ichki kurashdan tashqari, Fotima xabarlari katolitsizmning umuman ateizmga qarshi kurashini, ammo yanada aniqrog'i, Rossiya ateizmga qarshi kurashini belgilab bergan edi. 1917 yilda papa amal qilishi lozim bo'lgan sir o'z ichiga shunday (shaytoniy) va'dani olgan edi: agar papa konklav chaqirib, Rossiyani Bibi Maryamga bag'ishlasa, unda ikkinchi jahon urushi bo'lmaydi. Shuningdek, agar papa rad etsa, Rossiya o'z falsafasini uzoq-uzoqlarga yoyishi va shundan so'ng yana bir jahon urushi bo'lishi ham bildirilgan edi.

Ikkinchi jahon urushi Rossiya kommunizmiga qarshi katolitsizm urushini o'z ichiga olgan edi. O'sha urushda katolitsizmning vositachi armiyasi natsistlar Germaniyasi edi. Papalik doimo vositachi qo'shinlardan foydalanadi. 1933 yilda Katolik cherkovi kardinal Pachellining sa'y-harakatlari orqali Adolf Gitler bilan konkordat imzoladi; bu Gitlerga Germaniya ustidan nazoratni qo'lga olish imkonini berdi, va Gitlarning o'z guvohligiga ko'ra, aynan o'sha shartnoma (konkordat) Gitlerga yahudiylar masalasini hal etish imkonini bergan. Ikkinchi jahon urushida natsistlar papalikning ateistik Rossiyaga qarshi vositachi kuchi bo'lgan edi, va hozir Ukrainada amalga oshirilayotgan vositachi urushlarning ikkinchi jangida, bu yana bir boshqa natsist vositachi armiyasi tomonidan amalga oshirilmoqda.

Biz bu tadqiqotni keyingi maqolada davom ettiramiz.

“Shayton ikki buyuk xato — jonning o'lmasligi va yakshanba kunining muqaddasligi — orqali xalqni o'z aldovlari ostiga soladi. Birinchisi spiritizmning poydevorini qo'ysa, ikkinchisi Rim bilan hamdardlik rishtasini vujudga keltiradi. Amerika Qo'shma Shtatlaridagi protestantlar, spiritizmning qo'lini tutish uchun jarlik uzra qo'llarini cho'zishda oldingi safda bo'ladilar; ular Rim hokimiyati bilan qo'l berib ko'rishish uchun tubsizlik uzra qo'l uzatadilar; va mana shu uch tomonlama ittifoqning ta'siri ostida bu mamlakat vijdon huquqlarini oyoq osti qilishda Rimning izidan boradi.”

“Spiritualizm bugungi kundagi nomigagina masihiylikka qanchalik yaqinroq taqlid qilsa, aldash va tuzoqqa ilintirish qudrati shunchalik ortadi. Shaytonning o'zi ham zamonaviy tartib-taomillar usuliga ko'ra imonga kelgandek bo'ladi. U nur farishtasi siymosida namoyon bo'ladi. Spiritualizm vositachiligi orqali mo'jizalar sodir etiladi, kasallar shifo topadi va inkor etib bo'lmaydigan ko'plab ajoyib hodisalar amalga oshiriladi. Ruhlar esa Muqaddas Kitobga ishonch e'tirof etib, jamoatning muassasalariga hurmat ko'rsatganlari uchun, ularning ishi ilohiy qudratning namoyoni sifatida qabul qilinadi.”

“Imonli ekanini da'vo qiluvchi masihiylar bilan xudosizlar o'rtasidagi farqlovchi chiziq endi deyarli ajratib bo'lmas holga kelgan. Jamoat a'zolari dunyo sevgan narsani sevmoqdalar va ular bilan birlashishga tayyordirlar, Shayton esa ularni bir badan qilib birlashtirishga va shu tariqa barchani spiritizm saflariga supurib kiritish orqali o'z ishini kuchaytirishga qaror qilgan. Mo'jizalar bilan maqtanib, ularni haqiqiy jamoatning muqarrar belgisi deb biladigan papachilar bu mo'jizakor qudrat tomonidan osonlik bilan aldanadilar; haqiqat qalqonini chetga uloqtirgan protestantlar ham xuddi shunday yo'ldan ozdiriladilar. Papachilar, protestantlar va dunyoparastlar birday taqvodorlikning shaklini uning qudratisiz qabul qiladilar, va ular bu birlashishda dunyoni imonga keltirish hamda uzoqdan beri kutilgan ming yillik saltanatni boshlab berish uchun buyuk bir harakatni ko'radilar.”

“Spiritizm orqali Shayton insoniyatning xayrixohi sifatida namoyon bo'ladi, xalqning kasalliklarini davolaydi va diniy e'tiqodning yangi hamda yuksakroq bir tizimini taqdim etayotgandek da'vo qiladi; ammo ayni paytda u vayron qiluvchi sifatida ish yuritadi. Uning vasvasalari behisob ko'plab insonlarni halokat sari yetaklamogda. Badparastlik aqlni taxtdan tushiradi; uning ortidan shahvoniy nafsga berilish, nizolar va qon to'kish keladi. Shayton urushdan zavq oladi, chunki u qalbning eng tuban ehtiroslarini qo'zg'atadi va so'ng o'z

qurbonlarini illat va qonga botgan holda abadiyatga supurib ketadi. Uning maqsadi xalqlarni bir-biriga qarshi urushga qo'zg'atishdir, chunki shu tariqa u odamlarning fikrlarini Xudoning kunida turib bera olish uchun tayyorgarlik ko'rish ishidan chalg'ita oladi.”

“Shayton ham o'z hosilini tayyorgarliksiz jonlardan yig'ib olish uchun tabiat unsurlari orqali ish yuritadi. U tabiatning maxfiy laboratoriyalaridagi sirlarni o'rgangan va Xudo yo'l qo'ygan darajada unsurlarni boshqarish uchun butun qudratini ishga soladi. Ayubni azoblashga unga ijozat berilganida, suruvlar va podalar, xizmatkorlar, uylar, bolalar qanchalik tez supurib ketildi; bir kulfat boshqasining ortidan go'yo bir lahzaning o'zida kelib turdi. O'z mavjudotlarini himoya qiladigan va ularni halok qiluvchining qudratidan to'sib turadigan Zot — Xudodir. Ammo nasroniy dunyosi Yahovaning qonuniga nafrat bilan qaradi; va Rabbiy aynan O'zi aytganini qiladi — U O'z barakalarini yerdan qaytarib oladi va O'zining qonuni hamda ta'limotiga qarshi bosh ko'tarayotgan, boshqalarni ham xuddi shunday qilishga majbur etayotganlardan O'zining himoya qiluvchi g'amxo'rligini olib tashlaydi. Xudo alohida qo'riqlamaydiganlarning barchasi ustidan Shayton nazoratga egadir. U o'z rejalari amalga oshishi uchun ayrimlarga marhamat ko'rsatadi va ravnaq beradi, boshqalarning boshiga esa kulfat keltiradi hamda odamlarni buni ularga azob berayotgan Xudo, deb ishonishga undaydi.” “Buyuk kurash”, 588, 589.